

som baade kan give Overskud og Underskud, det er en Forretning, en filantropisk Forretning, som Kommunen driver; men det er ikke en Skole, hvortil en Kommune kan give Tilskud. Det er en faktisk Umulighed og dog forelægger den højtærede Minister os en skematisk Oversigt, hvoraf det ses, at Kommunerne gennemgaaende give Tilskud til de kommunale Skoler. Hvordan skal det overhovedet forstaaes? Man kunde vistnok gerne udlove en Dufør til den, der kunde finde Mening deri. Man kunde tænke sig, det kunde forstaaes paa den Maade, at det er dette Beløb, som det koster Kommunen at drive denne kommunale Skole. Man kan sige, det er dette Underskud Kommunen har ved at holde Realskolen. Siger man det, maa man indrømme, at „Tilskud af Kommunen“ er et daarligt Udtryk for denne Tante, men det kan heller ikke være denne Tante, for se vi paa de foreliggende Schemaer, viser det sig, at det er umuligt, at det kan være Meningen, for saa ville vi nemlig komme til et saadant Resultat, at af et Par Skoler, der leve omtrent under samme Forhold, og hvor Skolepengene omtrent ere ens, vil for Eks. Aarsens Realskole med 60 Børn og med 1500 Kr. i Statsstilskud koste Kommunen 5350 Kr., medens Skolen i Middelfart med 82 Elever og med det samme Statsstilskud ikke vil koste Kommunen en eneste Øre. Vil man gennemgaa de forelagte skematiske Oplysninger, vil man Punkt for Punkt se, ved at drage Sammenligninger, at heller ikke i den Forstand kan man tage dette mysteriøse Tilskud af Kommunerne til de kommunale Realskoler. Og saa kunne Tilskuddenes Størrelse give Anledning til en Del Betragtninger. Medens Thisted Realskole har 4600 Kr. i Statsunderstøttelse, har en Skole, der lever under de samme Forhold omtrent nemlig den i Holbæk, kun haft 1500 Kr. i Statsunderstøttelse. Gaa vi til Vejle træffe vi der en Skole med 5000 Kr. i Statsunderstøttelse, medens Skolen i Næstved, der lever og virker under de samme Forhold, kun har 1500 Kr. i Statsunderstøttelse. Vejle indtager forøvrigt en favoriseret Stilling, i ethvert Fald hvad angaar dets Realskole. Vejle er en af de Byer, som burde have den laveste Understøttelse, fordi der ikke andetsteds er en Skole, der tager saa høje Skolepenge, de naa endog op indtil 18 Kr. maanedlig,

for saa saa vidt man kan tro paa de foreliggende Oplysninger; men alligevel faar denne By 5000 Kr., og Forholdet er, at, for saa vidt Vejle Kommune forstod at drive en Realskole lidt økonomisk, vilde Vejle Realskole ikke koste Byen en Øre. Staten betaler for den. Til hvert Barn i Thisted Realskole giver Staten noget som 53 Kr. aarligt, til hvert Barn i Vejle Realskole circa, ja knap nok 50 Kr. aarligt. Jeg tillader mig at spørge den højtærede Ordfører for Finansudvalget, som har indstillet dette til at passere, — ja det har jo passeret i tidligere Aar — om han kan finde Nødsnødvendigheden deri, og det samme Spørgsmaal tillader jeg mig at stille til den højtærede Kirkeminister, for hvis man ikke finder, at der er Nødsnødvendighed i denne Fordeling af Statsstilskuddet over for vore kommunale Realskoler, bør vi virkelig se at faa Forholdet lidt forandret. Vil man videre undersøge de foreliggende Oplysninger, træffer man ganske kuriøse Ting. Man træffer Realskoler, som have flere Klasser, end der er Lærere, hvad man jo synes, maa være en faktisk Umulighed: man forstaaer ikke, hvorledes det gaar til. Den ene Klasse maa løbe ude og lege, medens de andre Klasser ere inde, ja saadanne forunderlige Ting findes der efter disse Oplysninger. Paa den anden Side finder man Realskoler, hvor der er mange flere Lærere, end der er Klasser. Jeg skal her ikke tale om Time-lærerne, thi jeg har en Følelse af, at naar en Realskole vil se flot ud, anskaffer den sig mange Time-lærere, som maaske kunne findes paa Papiret; men det ser jo flot ud i Indberetningen til Ministeriet. Jeg skal imidlertid fradrage Time-lærerne, og kun holde mig til de faste Lærere, og det vil da ses, hvilke Morsomheder, man faar ud af denne Bog. Tage vi den kommunale Realskole i Skive, da er det en Skole, hvori der akkurat er 100 Børn. Disse 100 Børn ere fordelte i 6 Klasser, og disse 6 Klasser undervises af 18 Lærere foruden Bestyreren. Til 6 Klasser i Realskolen i Skive hører der altsaa en Bestyrer plus 18 faste Lærere. Ja, jeg ved ikke, hvordan det overhovedet skal forstaaes. Man faar unægtelig det Indtryk, at der sidder 3 Lærere i hver Klasse; anden Mening kan man ikke godt faa ud deraf. Dog Skive overgaaes af en anden By, og det er Ring-